

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálíka a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na verejnom zasadnutí konanom 12. mája 2011 v Bratislave v trestnej veci obvineného **Ing. D. M. a spol.**, pre trestný čin poškodzovania veriteľa spolupáchateľstvom podľa § 9 ods. 2 k § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov), o dovolaní obvinených Ing. D. M. a Ing. M. M. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 27. januára 2010, sp. zn. 7 To 71/2009, podľa § 383, § 384 ods. 1, § 385 ods. 1, § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 Tr. por. po zistení dovolacieho dôvodu v zmysle § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Uznesením Krajského súdu v Nitre z 27. januára 2010, sp. zn. 7 To 71/2009, a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol

p o r u š e n ý z á k o n

v ustanoveniach § 9 ods. 2 k § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. zák. (zákon č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) a § 256 Tr. por. (zákon č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) **v n e p r o s p e c h** obvinených Ing. D. M. a Ing. M. M..

Toto uznesenie sa **z r u š u j e** v celom rozsahu.

Z r u š u j e sa aj rozsudok Okresného súdu Nitra zo 17. júna 2009, sp. zn. 5 T 194/2003.

Z r u š u j ú sa aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Okresnému súdu Nitra sa **p r i k a z u j e**, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e

Rozsudkom Okresného súdu Nitra zo 17. júna 2009, sp. zn. 5 T 194/2003, boli obvinení Ing. D. M. a Ing. M. M. uznaní vinnými z trestného činu poškodzovania veriteľa spolupáchatelstvom podľa § 9 ods. 2 k § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že :

dňa 19. mája 1999 previedli spoločnosť H., ktorej boli konateľmi, na V. J. – bezdomovca za sumu 300 Sk (9,96 eur), a to po právoplatnosti platobného rozkazu Okresného súdu v Nitre, č. k. 2 Rob 803/1998 – 20 zo dňa 31. augusta 1998, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29. apríla 1999, ktorým boli zaviazaní do 15 dní od jeho doručenia zaplatiť R.V., sumu 345 379,70 Sk (11 464,50 eur) spolu s 19 % - ným úrokom z omeškania, čím zmarili plnenie predmetného platobného rozkazu a spôsobili tak svojmu veriteľovi R.V., škodu vo výške najmenej 345 379,70 Sk (11 464,50 eur).

Za to boli obaja obvinení odsúdení podľa § 256 ods. 3 Tr. zák. s použitím §§ 53 ods. 1, ods. 2 písm. b/, 54 ods. 1 Tr. zák. na peňažný trest vo výmere 1 500 eur, pričom pre prípad, že by výkon tohto trestu mohol byť úmyselne zmarený im bol ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 10 mesiacov (§ 54 ods. 3 Tr. zák.).

Podľa § 228 ods. 1 Tr. por. boli zároveň obaja obvinení zaviazaní uhradiť poškodenému výrobnému družstvu R., spoločne a nerozdielne škodu vo výške 11 464,50 eur.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote obaja obvinení odvolania, ktoré boli uznesením Krajského súdu v Nitre z 27. januára 2010, sp. zn. 7 To 71/2009, podľa § 256 Tr. por. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej už len „Tr. por.“) ako nedôvodné zamietnuté.

Dňa 7. októbra 2010 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložené dovolanie obvineného Ing. D. M. proti vyššie citovanému uzneseniu (č. l. 337 – 341 spisu), ako aj obsahovo zhodné dovolanie obvineného Ing. M. M. (č. l. 343 – 347 spisu), obe podané prostredníctvom ich obhajcu JUDr. V. B., kde títo ako dovolací dôvod uviedli dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 20. januára 2011, sp. zn. 6 Tdo 41/2010, bolo rozhodnuté o tom, že podľa § 21 ods. 3 Tr. por. per analogiam trestná vec obvineného Ing. M. M., vedená na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 6 Tdo 41/2010, sa spája s trestnou vecou obvineného Ing. D. M., vedenou na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 6 Tdo 40/2010, na spoločné prejednanie a rozhodnutie s tým, že bude ďalej vedená pod sp. zn. 6 Tdo 40/2010.

Pokiaľ ide o písomné odôvodnenie podaných dovolaní, obvinení predovšetkým poukázali na to, že napadnutým rozhodnutím bol minimálne v ustanovení § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. zák. porušený zákon v ich neprospech. Podľa nich sa tak krajský, ako aj okresný súd dôsledne neriadili ustanoveniami § 488, § 494 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom k 19. máju 1999), § 159 ods. 2, ods. 3 v spojení s § 174 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (v znení účinnom k 19. máju 1999), § 114 ods. 1 v spojení s § 120 Obchodného zákonníka (v znení účinnom k 19. máju 1999). Ako zdôraznili ďalej, oba sudy sa pri rozhodovaní dopustili nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku a súčasne nesprávneho použitia iného hmotnoprávneho ustanovenia, keďže sa nesprávne vysporiadali s právnou otázkou, spočívajúcou v tom, či môže konanie obvinených (*ktoré v žiadnom prípade nespočívalo v prevode majetku samotnej právnickej osoby H., ale výlučne v prevode ich vlastného majetku - obchodných podielov v právnickej osobe H., na tretiu osobu*) ako konateľov a spoločníkov dlžníka - právnickej osoby H., vykazovať znaky skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. za situácie, že sami vôbec neboli dlžníkmi poškodeného – právnickej osoby R.. Majú totiž za to, že predmetný trestný čin prichádza do úvahy výlučne v tom prípade, ak páchatel

je dlžníkom poškodeného a poškodený je veriteľom páchatel'a. Podľa ich názoru teda vo veci konajúce súdy pri výklade ustanovenia § 256 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. zjavne použili analógiu, ktorá je však v trestnom práve jednoznačne vylúčená (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. I. ÚS 30/1999), a preto nemožno považovať takýto rozširujúci výklad súdov za prípustný.

Navyše upozornili i na tú skutočnosť, že výrok právoplatného platobného rozkazu Okresného súdu Nitra, č. k. 2 Rob 803/1998-20, je záväzný len pre účastníkov (právnické osoby H. a R.) a všetky orgány (teda aj pre okresný súd), nie však pre niektorého z nich.

Ako podotkli ďalej, posudzované konanie pritom evidentne nenapĺňa ani znaky skutkovej podstaty trestného činu poškodzovania veriteľ'a podľa § 256 ods. 2 písm. a/ Tr. zák.

Nad rámec spomenutého považovali za dôležité uviesť napokon i to, že súdy sa pri rozhodovaní vôbec nezaoberali otázkou, či poškodený nemohol ani čiastočne dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky. Z ustálenej judikatúry totiž vyplýva, že *dlžník zmarí uspokojenie svojho veriteľ'a tým, že zmenší svoj majetok konaním uvedeným v trestnom zákone tak, že veriteľ' nemôže ani čiastočne dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky, pričom na trestnú zodpovednosť nestačí, ak je dlžníkom oddialené, prípadne sťažené uspokojenie veriteľ'a, pokiaľ veriteľ' má možnosť uspokojiť svoju pohľadávku z iného majetku dlžníka* (R 41/1991).

Z dôvodov vyššie uvedených preto obaja obvinení navrhli, aby dovolací súd rozsudkom vyslovil porušenie zákona v príslušných ustanoveniach (najmä v ustanovení § 256 ods. 1 písm. a/ a ods. 3 Tr. zák.) napadnutým rozhodnutím v ich neprospech a súčasne, aby zrušil toto rozhodnutie, ako i tomu predchádzajúce rozhodnutie okresného súdu a tiež ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Následne po zrušení dotknutého rozhodnutia, aby prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, vec v potrebnom rozsahu znova prerokovať a rozhodnúť.

Podľa § 380 ods. 4 Tr. por. obvinení zároveň dovolací súd požiadali odložiť alebo prerušiť výkon napadnutého rozhodnutia, a to až do rozhodnutia o podaných dovolaniach.

K dovolaniu podal 18. augusta 2010 písomné vyjadrenie aj poškodený – výrobné družstvo R., a to prostredníctvom svojho právneho zástupcu JUDr. F. K. (č. l. 353 - 354). Zdôraznil v ňom pritom v prvom rade tú skutočnosť, že bolo preukázané, že obvinení Ing. D. M. a Ing. M. M. boli konateľmi a spoločníkmi obchodnej spoločnosti H. až do prevodu ich obchodných podielov na V. J., ktorý sa stal namiesto nich aj konateľom predmetnej spoločnosti. Ďalej upozornil na to, že z príslušných ustanovení Obchodného zákonníka je zrejmé, že základné imanie spoločnosti s ručením obmedzeným ako právnickej osoby je tvorené vkladmi jej spoločníkov – fyzických osôb, ktorými sa podieľajú na podnikaní právnickej osoby (§ 58 ods. 1, ods. 2, § 59 ods. 1) a tiež to, že spoločnosť s ručením obmedzeným nemôže ako právnická osoba konať inak ako prostredníctvom fyzických osôb – svojich konateľov (§ 13 ods. 2, § 133 ods. 1, ods. 2). Zároveň tiež uviedol, že Trestný zákon platný a účinný na území Slovenskej republiky (aj v čase spáchania predmetného skutku) je založený na trestnej zodpovednosti fyzických osôb, pričom trestnú zodpovednosť právnických osôb nepozná. Z vyššie uvedeného potom podľa názoru poškodeného vyplýva, že obaja obvinení boli ako konatelia spoločnosti H., povinní konať tak, aby si spoločnosť H., splnila povinnosť uloženú platobným rozkazom 2 Rob 803/1998-20. Namiesto toho ale previedli svoje obchodné podiely v spoločnosti H. a vykonali zmenu konateľov tejto spoločnosti takým spôsobom, ktorý fakticky zmaril uspokojenie pohľadávky veriteľa priznanej právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím.

Na rozdiel od obvinených zastáva teda poškodený ten názor, že pokiaľ bola dlžníkom spoločnosť s ručením obmedzeným ako právnická osoba, páchatelom trestného činu poškodzovania veriteľa môže byť konateľ tejto spoločnosti ako jej štatutárny orgán.

Pokiaľ ide o tú námietku obvinených, že súdy oboch stupňov sa pri rozhodovaní vôbec nezaoberali otázkou, či nemohol ani čiastočne dosiahnuť uspokojenie svojej pohľadávky, poukázal na tú skutočnosť, že trestného činu poškodzovania veriteľa sa dopustí aj ten, kto zmarí uspokojenie veriteľa čo aj len čiastočne, pričom ako uviedol ďalej, voči spoločnosti H., bolo vedené exekučné konanie, v ktorom sa nepodarilo dosiahnuť uspokojenie vymáhanej pohľadávky.

Z dôvodov vyššie uvedených teda poškodený napokon dospel k takému záveru, že dovolacie dôvody uvádzané obvinenými neexistujú, a preto navrhol, aby Najvyšší súd

Slovenskej republiky dovolanie podľa § 392 ods. 1 Tr. por. zamietol. Zároveň nesúhlasí ani s návrhom obvinených na odloženie, resp. prerušenie výkonu napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaniach obvinených skúmal procesné podmienky pre ich podanie a zistil, že dovolania boli podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 a § 566 ods. 3 Tr. por.), boli podané oprávnenými osobami prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.) a spĺňajú obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obaja obvinení pred podaním dovolania využili svoje právo a podali riadny opravný prostriedok.

Po zistení, že niet žiadneho zákonného dôvodu pre odmietnutie dovolaní na neverejnom zasadnutí podľa § 382 Tr. por., preskúmal v zmysle § 384 ods. 1, ods. 2 Tr. por. na verejnom zasadnutí zákonnosť a odôvodnenosť výrokov napadnutého rozhodnutia, proti ktorým obvinení podali dovolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré tomuto rozhodnutiu predchádzalo, so zameraním na dôvody dovolania podľa § 371 a § 374, ktoré sú uvedené v dovolaniach (v zmysle § 385 ods. 1 Tr. por. je nimi dovolací súd viazaný), pričom dospel k záveru, že obvinenými tvrdené dovolacie dôvody sú opodstatnené.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. **dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia**; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Podľa § 374 ods. 3 Tr. por. možno v dovolaní uplatňovať ako dôvod dovolania aj konanie na súde prvého stupňa, ak vytýkané pochybenia neboli napravené v konaní o riadnom opravnom prostriedku.

Z dikcie ustanovenia obvinenými uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. vyplýva, že vo vzťahu k zistenému skutku je možné dovolaním vytýkať výlučne vady právne, a teda to, že skutok tak, ako bol súdom zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin nejde alebo ide o iný trestný čin,

než za ktorý bol obvinený uznaný vinným. Popri vadách, ktoré sa týkajú právneho posúdenia skutku, možno tiež vytykať iné nesprávne hmotnoprávne posúdenie. Rozumie sa ním zhodnotenie otázky, ktorá nespočíva priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale v právnom posúdení inej skutkovej okolnosti majúcej význam z hľadiska hmotného práva.

Z hľadiska napadnutého rozhodnutia a obsahu dovolaní obvinených je s poukazom na vyššie uvedené významná tá otázka, či vo veci konajúce súdy správne pristúpili k právnej kvalifikácii posudzovaného skutku ako trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/, ods. 3 Tr. zák.

Trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa dopustí ten, **kto čo aj len čiastočne zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že** zničí, poškodí, urobí neupotrebitelnou, zatají, **predá**, vymení alebo inak odstráni **čo aj len časť svojho majetku**.

Podľa § 256 ods. 3 Tr. zák. odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky sa páchatel potresce, ak spôsobí činom uvedeným v odseku 1 alebo 2 väčšiu škodu alebo ním získa pre seba alebo iného väčší prospech.

S ohľadom na dovolacie námietky obvinených považuje za potrebné Najvyšší súd Slovenskej republiky zdôrazniť v prvom rade tú skutočnosť, že je síce pravdou, že páchatelom vyššie citovaného trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 Tr. zák. môže byť len dlžník, a teda konkrétny subjekt so zvláštnymi vlastnosťami v zmysle § 90 ods. 1 Tr. zák., no pokiaľ je dlžníkom právnická osoba, môže byť páchatelom jej štatutárny orgán, resp. členovia štatutárneho orgánu (ich konanie je priamym konaním právnickej osoby) alebo tiež iná osoba oprávnená konať v jej mene (§ 20, § 22 a nasl. Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení účinnom v čase spáchania trestného činu, ďalej už len „OZ“; § 13 a nasl. Obchodného zákonníka č. 513/1991 Zb. v znení účinnom v čase spáchania trestného činu, ďalej už len „ObchZ“).

Podľa § 90 ods. 2 Tr. zák. ak zákon ustanovuje, že páchatel musí byť nositeľom osobitnej vlastnosti, spôsobilosti alebo postavenia, stačí, ak túto vlastnosť, spôsobilosť alebo postavenie spĺňa právnická osoba, v ktorej mene páchatel koná. Citované ustanovenie je pritom dôležité najmä z toho hľadiska - ako na to napokon správne poukázal i poškodený

vo svojom písomnom vyjadrení - že tak starý ako ani nový Trestný zákon zatiaľ nepozná trestnoprávnu zodpovednosť právnických osôb.

S dôvodov vyššie uvedených a tiež s poukazom na ustanovenie § 133 ods. 1 ObchZ je teda zrejmé, že obvinení ako konatelia spoločnosti H., sú jednoznačne spôsobilí byť páchatelmi trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 Tr. zák.

Napriek tomu však dovolací súd po preštudovaní príslušného spisového materiálu dospel k takému záveru, že skutok tak, ako bol zo strany oboch súdov zistený, nenapĺňa všetky znaky skutkovej podstaty vyššie citovaného trestného činu.

Trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sa totiž **páchatel – dlžník dopustí vedy, ak čo aj len čiastočne zmarí uspokojenie svojho veriteľa tým, že zmenší svoj majetok konaním tam uvedeným tak, že veriteľ v dôsledku toho nedosiahne uspokojenia, ktorého by inak dosiahol.** Ide tu teda o zmenšenie aktív dlžníkovho majetku, z ktorého by sa mohol veriteľ uspokojiť.

Posudzovaným konaním obvinených tak, ako bolo ustálené, však v žiadnom prípade nedošlo k zmenšeniu majetku spoločnosti H., a tým ani k čo aj len čiastočnému zmareniu uspokojenia jej veriteľa – výrobného družstva R., či spôsobeniu mu škody.

V súvislosti s uvedeným považuje pritom Najvyšší súd Slovenskej republiky za nevyhnutné upozorniť predovšetkým na **potrebu striktného rozlišovania medzi prevodom majetku (resp. jeho časti) spoločnosti a prevodom obchodného podielu (obchodných podielov) v spoločnosti na inú osobu (iné osoby).** S ohľadom na to je podľa jeho názoru potrebné sa na tomto mieste venovať tiež priblíženiu niektorým s tým súvisiacich obchodnoprávných pojmov.

Podľa § 114 ods. 1 ObchZ obchodný podiel predstavuje práva a povinnosti spoločníka a im zodpovedajúcu účasť na spoločnosti. Jeho výška sa určuje podľa pomeru vkladu spoločníka k základnému imaniu spoločnosti, ak spoločenská zmluva neurčuje inak.

Obchodný podiel je spôsobilým samostatným predmetom právnych vzťahov, keďže za podmienok uvedených v Obchodnom zákonníku, resp. v spoločenskej zmluve môže

jeho majiteľ (spoločník, resp. viacerí spoločníci) s ním nakladať, napr. ho previesť. Obchodný podiel je pritom možné v súlade s § 115 ods. 1, ods. 2 ObchZ previesť buď na iného spoločníka alebo na inú tretiu osobu odlišnú od spoločníka (spoločníkov). Takýto zmluvný prevod obchodného podielu môže byť odplatný alebo bezodplatný.

Podľa § 6 ods. 1 ObchZ obchodným majetkom sa na účely tohto zákona rozumie súhrn majetkových hodnôt (vecí, pohľadávok a iných práv a peniazmi ocenených iných hodnôt), ktoré patria podnikateľovi a slúžia alebo sú určené na jeho podnikanie.

Naproti tomu základné imanie, povinne sa vytvárajúce v spoločnosti s ručením obmedzeným, je len peňažným vyjadrením súhrnu peňažných a nepeňažných vkladov všetkých spoločníkov do spoločnosti (§ 58 ods. 1, ods. 2, § 105 ods. 1 ObchZ). Vklad spoločníka je pritom v zmysle § 59 ods. 1 ObchZ súhrn peňažných prostriedkov a iných peniazmi ocenených hodnôt, ktoré sa spoločník zaväzuje vložiť do spoločnosti a podieľať sa ním na výsledku podnikania spoločnosti. Vklad sa stáva majetkom spoločnosti a spoločník nie je oprávnený žiadať jeho vrátenie, a stráca tiež možnosť disponovať s ním.

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že základné imanie nepredstavuje teda majetok, ale len hodnotu určitého majetku. Základné imanie na rozdiel od obchodného majetku je vo svojej podstate iba účtovnou veličinou, ktorá zväčša nezodpovedá reálnemu stavu majetku spoločnosti. Skutočná hodnota majetku spoločnosti závisí od výsledkov jej hospodárenia, teda môže byť vyššia alebo i nižšia ako základné imanie. Prísne rozlišovanie oboch uvedených pojmov má význam predovšetkým v súvislosti s otázkou zodpovednosti spoločnosti za svoje záväzky.

Ďalej je žiaduce osobitne upozorniť tiež na tú skutočnosť, že to, že spoločnosť s ručením obmedzeným je kapitálovou spoločnosťou, v podstate znamená, že **majetok spoločnosti je oddelený od majetku jej spoločníkov**. Z toho potom vyplýva i **princíp ručenia**, a teda, že spoločníci ručia za záväzky spoločnosti voči tretím osobám len do výšky svojich nesplatených vkladov zapísaných v obchodnom registri (pre výšku ručenia spoločníka je rozhodujúci stav zapísaný v obchodnom registri a nie skutočný stav splatenia tohto vkladu spoločníkom), zatiaľ čo spoločnosť zodpovedá za svoje záväzky celým svojím majetkom (z tohto pohľadu je teda právne irelevantná výška základného imania spoločnosti).

Pokiaľ ide o predmetný prípad, z výpisu z obchodného registra vyplýva, že obaja obvinení mali už za trvania spoločnosti H., splatené celé svoje vklady, a preto teda ako spoločníci tejto spoločnosti už za jej záväzky neručili ani len v obmedzenom rozsahu. To isté pritom platí aj vo vzťahu k nadobúdateľovi ich obchodných podielov - V. J..

Čo však považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné s ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia predovšetkým uviesť je to, že **samotným prevodom obchodného podielu (obchodných podielov) v spoločnosti s ručením obmedzeným z doterajšieho spoločníka (doterajších spoločníkov) na inú osobu (iné osoby), a to či už odplatným alebo bezodplatným, nedochádza k žiadnej zmene vo vzťahu k výške majetku spoločnosti, a tým ani k čo aj len čiastočnému zmareniu uspokojenia jej veriteľa, a tento teda sám osebe nemôže naplniť skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.** Rovnako tak i prípadná zmena štatutárneho orgánu (resp. jej členov), obchodného mena či sídla spoločnosti sú z tohto pohľadu irelevantné.

Prevod obchodného podielu (obchodných podielov) spôsobuje v podstate len zmenu „vlastníka“ („vlastníkov“) spoločnosti v podobe nového spoločníka (nových spoločníkov), pričom všetky aktíva a pasíva zostávajú v spoločnosti zachované. Prípadnú odplatu za obchodné podiely získavajú ich majitelia - spoločníci.

V predmetnej veci vníma pritom dovolací súd ako najväčší nedostatok tú skutočnosť, že tak orgány činné v trestnom konaní ako ani vo veci konajúce súdy sa v rámci dokazovania vôbec nezaoberali majetkom spoločnosti, t.j. čo sa s ním stalo, aká bola jeho výška, resp. či spoločnosť v čase prevodu ešte vôbec nejaký majetok mala. Len ak by sa totiž bolo bývalo preukázalo, že obvinení ako konatelia a zároveň spoločníci spoločnosti H., urobili nejaké kroky smerujúce k odstráneniu majetku tejto spoločnosti s úmyslom zmať uspokojenie jej veriteľa (veriteľov), až v tom prípade by bolo možné takéto ich konanie subsumovať pod skutkovú podstatu trestného činu poškodzovania veriteľa podľa § 256 ods. 1 písm. a/ Tr. zák.

Naproti tomu sa dokazovanie úplne zbytočne zameralo k preukazovaniu toho, či tretia osoba - V. J., na ktorú boli prevedené oba obchodné podiely obvinených, a ktorý sa stal jediným konateľom a spoločníkom spoločnosti J., (predtým registrovaná pod obchodným

menom H.), bola alebo nebola v rozhodnom čase bezdomovcom, osobou nemajetnou a nespôsobilou adekvátne viesť spoločnosť. Už z dôvodov skôr uvedených je totiž zrejmé, že tieto skutočnosti sú z hľadiska vyššie spomenutej právnej kvalifikácie nepodstatné.

Záverom považuje Najvyšší súd Slovenskej republiky za potrebné poukázať i na niektoré nepresnosti vyskytujúce sa v napadnutom rozsudku súdu prvého stupňa. V prvom rade je v skutkovej vete nepresne uvedené, že obvinení previedli spoločnosť H., na V. J. za sumu 300 Sk (9,96 eur). Vykonaným dokazovaním nebolo totiž preukázané, že by vyššie menovaný za prevod spoločnosti na jeho osobu niečo zaplatil, ale práve naopak, jemu samotnému mala byť táto suma zo strany obvinených odovzdaná ako „odmena“ za uvedený úkon.

Ďalšiu nezrovnalosť vidí dovolací súd v tom, že hoci je z platobného rozkazu Okresného súdu Nitra z 31. augusta 1998, sp. zn. 2 Rob 803/1998 - 20, zrejmé, že sumu 345 379,70 Sk spolu s 19 % úrokom z omeškania je povinná zaplatiť výrobnému družstvu R. spoločnosť H. (č. l. 45 spisu), súd v skutkovej vete v rozpore s tým uviedol, že uvedeným platobným rozkazom boli zviazaní k úhrade vyššie spomenutej sumy obvinení Ing. D. M. a Ing. M. M.. V súvislosti so skutkovou vetou je potrebné napokon upozorniť i na tú skutočnosť, že výrobné družstvo R. bolo veriteľom právnickej osoby, v mene ktorej obvinení vystupovali ako jej štatutárny orgán - konatelia, a nie veriteľom ich samotných.

A pokiaľ ide o poslednú zistenú nepresnosť, táto vznikla z dôvodu nerozlišovania dvoch odlišných podnikateľských subjektov, pretože správa Daňového úradu Nitra II sa netýka spoločnosti H., ako to nesprávne skonštatoval v odôvodnení svojho rozsudku Okresný súd Nitra (str. 6 rozsudku), ale daňového subjektu vystupujúceho pod obchodným menom Ing. D.. O obchodnej spoločnosti H., neskôr vystupujúcej pod obchodným menom J., pojednáva správa Daňového úradu Bratislava II nachádzajúca sa na č. l. 74 spisu.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiate tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Protí tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 12. mája 2011

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová